

Spoor A2:

REGIONALISERING VENNOOTSCHAPSBELASTING: WINSTPLITSINGSFORMULE

Dr. Axel Haelterman

KULeuven
27 augustus 2008

**Algemeen secretariaat – Steunpunt beleidsrelevant Onderzoek
Fiscaliteit & Begroting**

Voskenslaan 270 – 9000 Gent – België

Tel: 0032 (0)9 248 88 35 – E-mail: vanessa.bombecck@hogent.be

www.steunpuntfb.be

REGIONALISERING VENNOOTSCHAPSBELASTING

WINSTSPLITSINGSFORMULE

INLEIDING

In de discussie over de regionalisering van de vennootschapsbelasting wordt wel eens opgeworpen dat bedrijven niet zitten te wachten op verschillende tarieven (gesplitste tariefmodel – kortingenmodel) in de gewesten. De bedrijven die actief zijn in meer dan één gewest vrezen voor bijkomende administratieve verplichtingen. De daadwerkelijke economische aanwezigheid van een onderneming in een gewest, en niet de zetel van een vennootschap, is immers de enige haalbare benadering als aanknopingsfactor voor de toepassing van de gewestelijke maatregelen. Om te vermijden dat een problematiek van verrekenprijzen ontstaat, dient op de bedrijfswinst een winstsplitsingsformule te worden toegepast.

Om na te gaan of de vrees van een verhoogde administratieve druk en verhoogde compliance costs voor de vennootschappen gegrond is, werd aan een zestal multi-regionale ondernemingen gevraagd of ze een eigen interne winstsplitsing zouden willen verrichten. Op basis van deze ‘dry run’ oefening kunnen vervolgens conclusies getrokken worden wat betreft de praktische administratieve haalbaarheid en de cost-benefit verhouding van een regionalisering van de vennootschapsbelasting.

Vooraleer wordt ingegaan op de analyse van de dry run oefening, kan nog worden opgemerkt dat uit cijfers van de Kruispuntbank van ondernemingen blijkt dat slechts 9.339 van de 873.730 (1%) ondernemingen in België vestigingen hebben in meer dan één gewest. Voor de meeste vennootschappen is de winstsplitsing dus niet relevant. Hun totale inkomen kan gelokaliseerd worden en toegewezen worden aan één gewest.

A. WINSTSPLITSINGSFORMULE

Op basis van de winstsplitsingsformule wordt de belastbare winst van een vennootschap aan de drie gewesten toebedeeld volgens drie criteria:

- de *loonkost* m.b.t. het in het gewest tewerkgestelde personeel (50%)

De loonkost van werknemers die niet specifiek aan één gewest verbonden kunnen worden, dient te worden opgesplitst in verhouding tot de loonkost van de werknemers die wel kunnen verbonden worden aan één of ander gewest.

- het aandeel van het *kadastrale inkomen* van de in het gewest aanwezige materiële vaste activa met KI t.o.v. het totaal van de kadastrale inkomens (25%)

- het aandeel van de aangewende *materiële vaste activa* in het gewest andere dan gekadastreerde materiële vaste activa (25%)

Voor wat betreft de niet regionaal aanwijsbare activa moet wederom een verhoudingsgetal worden aangewend.

B. PROEFPANEL

Het proefpanel dat de 'dry run' oefening uitgevoerd heeft bestaat uit volgende leden:

- Een grootbank;
- Een zeer personeelsintensieve grote Belgische onderneming;
- Een beursgenoteerde middelgrote Belgische onderneming uit de voedingssector;
- Een Belgische productiemaatschappij met industriële installaties in Vlaanderen en Wallonië;
- Een beursgenoteerde industriële holding van internationale allure; en
- Een topvennootschap van een Belgische (doch internationaal opererende) industriële groep

Het proefpanel blijkt representatief te zijn voor de hele relevante inter-regionale vennootschapsgroep. Vooreerst zijn er momenteel slechts 1% inter-regionale vennootschappen in België. Ten tweede werd het panel samengesteld uit grotere vennootschappen omdat bij deze nu eenmaal de grootste moeilijkheden werden verwacht wat betreft de invulling van de formule, gezien de omvang van de verrichtingen. Ten derde zijn de panelleden elk representatief voor een bepaald ondernemingstype (grootbank, personeelsintensieve activiteit, kapitaal intensieve productie, middelgrote onderneming, Belgische internationale groep,...). Ten laatste is het ook zo dat gezien de aard van de elementen in de formule er nuttige lessen getrokken kunnen worden voor de hele relevante vennootschapsgroep.

C. RESULTATEN

1) *Beperkte inspanning – Aanvaardbare compliance costs*

a: Voor de meeste leden blijkt de 'dry run' oefening snel en zonder al te veel moeite of kosten uitgevoerd te kunnen worden. Ook deze panelleden die principiële of praktische bezwaren aanvoeren tegen een regionalisering van de vennootschapsbelasting, erkennen dat de winstsplitsingsoefening met toepassing van de formule vrij vlot en probleemloos verliep. Bovendien stelde minstens één van de leden uitdrukkelijk dat de resultaten van de winstsplitsing een goede indicator zijn voor de eigenlijke winstlokalisatie en generatie.

b: Voor enkele van de leden van het panel was de vraagstelling niet relevant omdat zij een uiterst geringe belastbare basis kennen in de topvennootschap, en/of afzonderlijke vennootschappen per vestiging kennen.

c: Voor sommige leden blijkt het aanhouden van vestigingen in de verschillende regio's middels verschillende vennootschappen ook relevant te zijn. Een multi-regionale onderneming kan inderdaad steeds aan de winstsplitingsvereiste ontsnappen door met afzonderlijke (uni-regionale) vennootschappen te gaan werken.

Het is nuttig om aan te stippen dat wie in een multi-regionale onderneming werkt met verschillende uni-regionale vennootschappen, de winstgevendheid van elk van deze

vennootschappen zal kunnen beïnvloeden met de gebruikelijke elementen die men hanteert bij een correcte planning.

Relevante tariefverschillen kunnen een incentive zijn om de winstsplitsingsformule te ontlopen en uni-regionaal te werken wat de vennootschappen betreft, met een grotere flexibiliteit van de winstallocatie tot gevolg. Men stapt af van de winstsplitsingsformule om tussen deze uni-regionale vennootschappen een eigen wetsconforme transferprijsregeling op te zetten die tot andere resultaten kan leiden.

Men zal bijvoorbeeld de juridische risico's, de eigen vermogen kapitaalbasis, en de IP/IT eigendom steeds gaan plaatsen in de vennootschap gevestigd in de regio met het laagste tarief, terwijl men in de regio met het hogere tarief aan schuldfinanciering zal doen. De aan de banken te betalen rente is nu eenmaal hoger dan de notionele interestaftrek waartoe de kapitaalbasis aanleiding geeft.

Aldus slaagt men er in om de winstgevendheid te laten opkomen daar waar dat fiscaal nuttig is, terwijl de winstsplitsingsformule precies een economisch relevante winststopsplitsing tracht te bekomen (en daarbij geen rekening houdt met eigen middelen allocaties).

d: Slechts voor enkele grote ondernemingen die in een strikte juridische structuur zitten, al dan niet door een reglementair kader of een beheersovereenkomst e.d., kan de winstsplitsing leiden tot een daadwerkelijke relevante oefening. Men kan zich hierbij de situatie van een financiële instelling voorstellen, met kantoren over heel België en de noodzaak uit prudentiële overwegingen te werken vanop 'één balans' en dus vanuit één vennootschap.

2) Problemen en oplossingen

Slechts enkele onduidelijkheden over de precieze inhoud en de toepassing van de parameters kwamen bij de dry run oefening aan het licht. Deze kunnen uitgeklaard worden. Hierna wordt een overzicht gegeven van de invulling van de parameters, hetgeen een antwoord biedt op de enkele onduidelijkheden die de vennootschappen hieromtrent ondervonden bij de toepassing van de winstsplitsingsformule (**a**, **b**, **c**). Ook worden richtlijnen en voorbeelden gegeven voor de oplossing van eventuele toekomstige problemen (**d**).

a: Loonkost

De Toelichting van de Jaarrekening post XII, C2 specificceert wat onder '*Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen*', zoals vermeld in de Resultatenrekening, verstaan dient te worden.

Personeelskosten:

- a) Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen
- b) Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen
- c) Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen
- d) Andere personeelskosten
- e) Pensioenen

Het gedeelte van de totale loonkost van de vennootschap, zoals vermeld in de Resultatenrekening en uitgewerkt in de Toelichting, dat betrekking heeft op de personen tewerkgesteld in het gewest, geldt als parameter voor de toewijzing van de winst aan dat gewest.

b: Materiële vaste activa met Kadastraal Inkomen en c: Materiële vaste activa zonder KI

De Resultatenrekening splitst de materiële vaste activa op.

Materiële vaste activa:

- A. Terreinen en gebouwen
- B. Installaties, machines en uitrusting
- C. Meubilair en rollend materieel
- D. Leasing en soortgelijke rechten
- E. Overige materiële vaste activa
- F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen

Voor de toepassing van de winstsplitsingsformule worden de materiële vaste activa met een KI (onroerend goed en outillering), ook vrijgesteld KI, gescheiden van de materiële vaste activa zonder KI.

Het KI van de materiële vaste activa met een KI en de netto boekwaarde van de andere materiële vaste activa van de vennootschap worden als parameters genomen om de winst toe te delen aan de verschillende gewesten.

d: Niveau van economische activiteit in het gewest

Bij verdere onduidelijkheden over de toepassing van de winstsplitsingsformule en de invulling van de parameters dient steeds voor ogen te worden gehouden dat men voor een rechtvaardige verdeling van de winst over de gewesten op zoek is naar het meest precieze, werkelijke en actuele ***niveau van economische activiteit in het gewest***.

Voorbeelden:

- Voor wat betreft de boekwaarde van de materiële vaste activa neemt men de netto boekwaarde (na afschrijvingen) in de plaats van de bruto boekwaarde. De netto boekwaarde weerspiegelt immers de werkelijke en actuele economische aanwezigheid van de vennootschap in een bepaald gewest.
- Voor wat betreft materiële vaste activa aangehouden op grond van een contract van leasing zal enkel de financiële leasing (gebruiksrecht als materieel vast actief geboekt wat betreft het kapitaalbestanddeel), en niet de operationele leasing (gebruiksrecht niet als materieel vast actief geboekt), in rekening gebracht moeten worden voor de toewijzing van de winst.

Richtinggevend is hier dus de boekhoudkundige verwerking: activa worden in aanmerking genomen als ze op de balans staan, zoals met name activa aangehouden op grond van een contract van financiële leasing.

- ...

CONCLUSIE

De administratieve lasten en de compliance costs voor vennootschappen dienen bij een regionalisering van de vennootschapsbelasting minimaal te blijven.

Het is duidelijk dat voor het grootste deel van de vennootschappen die slechts in één gewest aanwezig zijn de winstsplitsing geen probleem vormt.

Voor de andere vennootschappen lijkt de winststopsplitsing op een snelle en eenvoudige wijze en zonder al te hoge kosten uitvoerbaar te zijn.

Een multi-regionale vennootschap kan bovendien steeds aan de winstsplitsing ontsnappen door met uni-regionale vennootschappen in de verschillende gewesten te werken.

Het argument van een verhoogde administratieve rompslomp en verhoogde kosten bij een geregionaliseerde vennootschapsbelasting blijkt na deze dry run oefening dan ook verwaarloosbaar.

